

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้าง
ความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองพัทยา

นาย วลีษฐ พรหมบุตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการผังเมืองมหาบัณฑิต

ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

. ISBN 974-633-549-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 1701 2284

A STUDY OF COMMUNITY'S ELEMENT FOR ENHANCING
THE IDENTITY OF PATTAYA CITY

Mr. Wasis Promboot

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban planning
Department of Regional and Urban Planning
Graduate School
Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-549-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อ เสริมสร้างความเป็น
เอกลักษณ์ของ เมืองพัทยา

โดย

นาย วลีษฐ พรหมบุตร

ภาควิชา

การวางแผนภาคและเมือง

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภณี ทายตะคุ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

[Handwritten signature]

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อุงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Handwritten signature]

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิพันธ์ วิเชียรน้อย)

[Handwritten signature]

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภณี ทายตะคุ)

[Handwritten signature]

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ เดชา บุญคำ)

[Handwritten signature]

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรณโสภิษฐ์ เมฆวิชัย)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

วลีษฐ พรหมบุตร : การศึกษาองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์
ของเมืองพัทยา. (A STUDY OF COMMUNITY ELEMENT'S FOR ENHANCING THE IDENTI-
TY OF PATTAYA CITY) อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดุขฎิ ทายตะคุ, 415 หน้า.
ISBN 974-633-549-9

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงและเสริมสร้างลักษณะทางด้านกายภาพของเมืองพัทยาโดยการ
พัฒนาองค์ประกอบทางด้านกายภาพและองค์ประกอบทางด้านจินตภาพให้อยู่ในดุลยภาพที่เหมาะสมกับชุมชนเมืองท่อง
เที่ยวชายทะเล

ผลการศึกษาทราบถึงเอกลักษณ์สาธารณะ จินตภาพสาธารณะและปัญหาด้านโครงสร้างของชุมชนซึ่ง
ประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลักทางกายภาพ 6 ประการได้แก่ทางเข้า, เส้นทาง, เส้นขอบ, ศูนย์ชุมชน, ย่านและภูมิสถา-
ปัตยกรรมรวมถึงความหมายอันเป็นความประทับใจที่มีต่อเมืองพัทยาทั้งในระดับชุมชนและในระดับย่าน จากการรับรู้ของ
กลุ่มบุคคลเป้าหมาย 3 กลุ่มคือผู้ศึกษา บุคคลท้องถิ่น นักท่องเที่ยว ซึ่งพบว่าเอกลักษณ์สาธารณะได้แก่รูปแบบการปก
ครองท้องถิ่นในรูปแบบพิเศษกล่าวคือการปกครองในระบบสภาและผู้จัดการนคร, ความหลากหลายและผสมผสานกัน
อย่างซับซ้อนทั้งด้านกายภาพและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง, สถานบันเทิงเรีงรมณ์ซึ่งเป็นสิ่งสนับสนุนบทบาททางด้านการท่อง
เที่ยวของชุมชน จินตภาพสาธารณะอันประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลักทางกายภาพ 6 ประการคือทางเข้ามีป้ายบอก
เขตเมืองและกลุ่มอาคารเป็นองค์ประกอบที่ช่วยกระตุ้นเตือนให้ทราบว่ากำลังเดินทางเข้าสู่ชุมชน เส้นทางซึ่งเป็นสื่อให้
องค์ประกอบต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันได้แก่ถนนสายหลัก, ถนนสายรองซึ่งเชื่อมโยงทั้งพื้นที่ของชุมชน เส้นขอบซึ่งเป็นสิ่ง
แบ่งแยกองค์ประกอบ 2 ประเภทออกจากกันอย่างชัดเจนได้แก่แนวชายทะเล, เขาพระตำหนักซึ่งเป็นขอบเขตของแผ่น
ดินกับพื้นที่ทะเลและเป็นข้อจำกัดด้านการขยายตัวของชุมชน ศูนย์ชุมชนซึ่งเป็นแหล่งรวมของผู้คนและมักอยู่ในบริเวณ
ใกล้เคียงกับย่านได้แก่ชายหาดและบาร์เบียร์โดยพิจารณาได้จากความคับคั่งของผู้คนและยวดยาน ย่านซึ่งเกิดจากการ
รวมกลุ่มของอาคารและความหลากหลายของกิจกรรมได้แก่ย่านการค้า-บริการพิทยากลาง, ย่านบาร์เบียร์พัทยาใต้ ภูมิ
สถาปัตยกรรมเป็นจุดที่มีความเด่นและสามารถใช้เป็นจุดอ้างอิงของพื้นที่ได้แบ่งเป็นจุดเด่นที่มองเห็นได้ในระยะไกลได้แก่
กลุ่มอาคารสูง, เขาพระตำหนัก ส่วนจุดเด่นที่มองเห็นได้ในระยะใกล้ได้แก่ป้ายโฆษณาต่าง ๆ ในส่วนของปัญหาด้านองค์
ประกอบทางกายภาพซึ่งเกิดจากความไม่ชัดเจนขององค์ประกอบดังกล่าวจำแนกเป็นเส้นทางไร้เอกลักษณ์, เส้นทางขาด
ความสมบูรณ์ได้แก่ถนนพัทยา-นาเกลือและถนนพิทยาสายสองซึ่งเป็นเส้นทางสายรองภายในชุมชน จุดที่สับสนยุ่ง
เหยิงและบริเวณที่สับสนยุ่งเหยิงไร้เอกลักษณ์ได้แก่บริเวณจุดตัดของถนนสายหลักกับถนนสายรองที่สำคัญรวมถึงความ
พลุกพล่านในบริเวณศูนย์ชุมชน บริเวณที่ขาดความต่อเนื่องจะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งกับพื้นที่และสิ่งปลูกสร้างโดยเฉพาะ
พื้นที่และอาคารริมหน้าและชายทะเล จุดเด่นไร้คุณภาพได้แก่สิ่งปลูกสร้างที่มีคุณค่าในระดับที่ต่ำเช่นป้ายโฆษณาที่ไร้
ระเบียบทำให้ปรากฏคุณค่าต่อการรับรู้ในระดับที่ต่ำ ในส่วนของความหมายอันเกิดจากความประทับใจที่มีต่อพื้นที่เมือง
พัทยาได้แก่ความเป็นชุมชนชายทะเลที่มีการปกครองในรูปแบบพิเศษและศูนย์กลางด้านบริการที่มีความหลากหลายของ
กิจกรรม, ชุมชนชาวประมงดั้งเดิม, ศูนย์การค้าระดับสากลและสถานบันเทิงเรีงรมณ์ที่มีชื่อเสียง

จากผลของการศึกษาสรุปได้ว่าเมืองพัทยาในปัจจุบันมีลักษณะเฉพาะที่ควรแก่การปรับปรุง, แก้ไขและ
พัฒนาทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการเสริมสร้างให้ชุมชนมีลักษณะเฉพาะที่เป็นเอกลักษณ์และยังเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนา
คุณภาพชีวิตแก่ชาวเมืองอีกด้วย

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง
สาขาวิชา การวางแผนเมือง
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C535405:MAJOR URBAN PLANNING

KEY WORD: A STUDY/PATTAYA CITY/COMMUNITY'S ELEMENT/IDENTITY
WASIS PROMBOOT : A STUDY OF COMMUNITY'S ELEMENT FOR
ENHANCING THE IDENTITY OF PATTAYA CITY.
THESIS ADVISOR : ASST.PROF DOOSADEE THAITAKOO, 415 pp.
ISBN 974-633-549-9

The purpose of this thesis is to improve and enhance the physical characteristics of Pattaya City by developing and balancing image elements of its community.

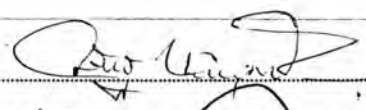
The result of the study can be concluded that the public image consists of the physical elements such as gateway, path, edge, node, district and landmark. While paths play the important role of linkages of all elements, edges act as constraints for community expansion for example shoreline and Kao Phrathamnak, then nodes are the centres of people and vehicles for example beaches and bar beers, and districts appear from the transformation of building and variety of activities for example business and services centre in central Pattaya, bar beer zones in south Pattaya, and lastly landmarks for example the group of buildings, Kao Phrathamnak and the advertising billboards are the referent points for visitors. Problems found in the study are firstly characterless path and incomplete path for example Pattaya-Na-Klua and the Second Pattaya road, secondly the point and area of confusion ;ie., the inter-section of major and minor roads, the concentration of node, thirdly the isolate area ;ie., offshore and seaside building area, fourthly poor quality landmarks ;ie., advertising billboards. The meaning of the Pattaya City perceived by our target groups are the variety of activities, international shopping centre and reputable entertainments.

In sum, the physical characteristics of Pattaya City are very significant to develop and enhance in order to build up its identity and better quality of life.

ภาควิชา การวางแผนภาคและเมือง

สาขาวิชา การวางผังเมือง

ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสู่สว่างลงไปได้โดยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎี ทายตะคุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และรองศาสตราจารย์เดชา บุญค้ำ ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆของการวิจัยมาด้วยดีตลอด และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้ บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ. ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาการวางแผนภาคและเมืองทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ ประสาทวิชา ความรู้ด้านต่างๆ อันเป็นประโยชน์ยิ่ง

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, กรมการผังเมือง, คณะกรรมการพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ผังเมืองจังหวัดชลบุรี, เจ้าหน้าที่ของเมืองพัทยา และตำรวจท่องเที่ยว ที่ให้การสนับสนุนข้อมูล ชาวเมืองพัทยา นักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งเพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือ ประสานงานระหว่างที่ผู้ศึกษาได้ทำการสำรวจ

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันวิทยบริการ เจ้าหน้าที่ของภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง พี่ๆผังเมืองรุ่น 15, รุ่น 16 และเพื่อนๆร่วมรุ่น รวมทั้งทุกคนอีกมากมายที่ช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ คุณพ่อ ซึ่งสนับสนุนในด้านการเงินและคอยช่วยเหลือ ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา ป๊าๆ คุณน้า และพี่ๆ รวมทั้งเครือญาติ และครอบครัวที่คอยช่วยเหลือและให้กำลังใจ.

วลีษฐ พรหมบุตร

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนที่.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ท
สารบัญรูปภาพ.....	ป
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของการศึกษา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	4
- ขอบเขตของพื้นที่ทางกายภาพ.....	4
- ขอบเขตโดยเนื้อหา.....	4
ขั้นตอนการศึกษาโครงการ.....	4
วิธีการศึกษา.....	5
วิธีการศึกษาจากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว.....	6
วิธีการศึกษาโดยการสำรวจสังเกตการณ์ของผู้ศึกษา.....	7
- แหล่งที่มาของข้อมูลและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา.....	7
- เครื่องมือที่ใช้ที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	10
- วิธีการรวบรวมข้อมูล.....	10
- วิธีการที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล.....	11
- วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่าง.....	11
- วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว.....	15

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
1 - วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจสังเกตการณ์ของผู้ศึกษา.....	15
- ข้อจำกัดด้านการจัดเก็บข้อมูล (ในส่วนของนักท่องเที่ยว).....	15
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	16
ข้อจำกัดในด้านการรับรู้ของสังคมที่มีต่อการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ.....	16
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	17
2 แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	20
ทฤษฎี , แนวความคิดและความหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชน.....	20
- ความหมายของชุมชน.....	20
- ประเภทหรือชนิดของชุมชน.....	22
- ทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน.....	23
- ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับการก่อรูปของชุมชนเมือง.....	32
ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับเอกลักษณ์ , สุนทรียภาพของชุมชน.....	34
- ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับเอกลักษณ์ของเมือง.....	34
- ทฤษฎีและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมือง.....	38
- แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองจากการสำรวจ.....	42
- เกณฑ์ที่จะนำไปสู่การเสริมสร้างสุนทรียภาพภายในพื้นที่.....	62
- แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมืองโดยใช้มาตรการด้านการอนุรักษ์.....	65
แนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว.....	69
- แนวความคิดในการเลือกและการแบ่งการใช้ที่ดิน สำหรับแหล่งท่องเที่ยวชายทะเล.....	69
- แนวความคิดในการออกแบบสถานที่ท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงความต้องการของนักท่องเที่ยว.....	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 พระราชบัญญัติ , กฎหมาย , ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับเมืองพัทยา.....	71
กรณีศึกษาเมืองชายฝั่งทะเลในต่างประเทศ.....	81
3 สภาพทั่วไปและองค์ประกอบชุมชนของเมืองพัทยา.....	86
วิวัฒนาการบริเวณแนวชายทะเลของเมืองพัทยา.....	86
ภาพรวมของประชากร , เศรษฐกิจ , สังคมของเมืองพัทยา.....	95
- ภาพรวมทางด้านประชากร.....	95
- ภาพรวมทางด้านเศรษฐกิจ.....	102
- ภาพรวมทางด้านสังคม.....	105
ลักษณะทางกายภาพของเมืองพัทยา.....	118
- สภาพภูมิประเทศ.....	118
- ลักษณะทางธรณีวิทยา.....	122
- ลักษณะภูมิอากาศ.....	124
- สมุทรศาสตร์.....	124
- ทรัพยากรธรรมชาติและพืชพรรณ.....	130
- สภาพแวดล้อม.....	132
การคมนาคมและการขนส่งของเมืองพัทยา.....	132
- ระบบการคมนาคมและสภาพการจราจรของชุมชน.....	132
- การขนส่งของชุมชน.....	142
ลักษณะการใช้ที่ดินและอาคารของเมืองพัทยา.....	145
- การใช้ที่ดินของเมืองพัทยา.....	145
- ลักษณะของอาคาร.....	153
- การขยายตัวของเมืองพัทยา.....	155
- ปัญหาด้านกายภาพของชุมชน.....	156
บทบาท , ความสำคัญและแนวโน้มความเจริญของชุมชน.....	156
- บทบาทและความสำคัญของชุมชนเมืองพัทยา.....	156

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 - แนวโน้มความเจริญของชุมชน.....	160
สรุปปัญหาโดยรวมของเมืองพัทยา.....	162
4 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเมืองพัทยา.....	177
ระดับของการศึกษา.....	177
การกำหนดขอบเขตของพื้นที่ศึกษา.....	177
วิธีการศึกษา.....	181
ขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา.....	183
- การสำรวจขั้นต้น.....	184
- การสำรวจโดยการสังเกตการณ์.....	184
- การสัมภาษณ์.....	184
ผลการวิเคราะห์ด้านองค์ประกอบทางกายภาพเพื่อเสริมสร้างความเป็น เอกลักษณ์ของเมืองพัทยา.....	186
ผู้ศึกษา.....	186
- องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับชุมชน.....	186
- องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่านพัทยาเหนือ.....	205
- องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่านพัทยากลาง.....	210
- องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่านพัทยาใต้.....	215
บุคคลท้องถิ่น.....	220
- องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับชุมชน.....	220
- องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่านพัทยาเหนือ.....	227
- องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่านพัทยากลาง.....	233
- องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่านพัทยาใต้.....	239
นักท่องเที่ยว.....	247
- องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับชุมชน.....	247
- องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่านพัทยาเหนือ.....	253

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 - องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่านพักากลาง.....	258
- องค์ประกอบทางกายภาพและเอกลักษณ์ในระดับย่านพักอาศัย.....	263
บทสรุปท้ายบทที่ 4.....	268
เอกลักษณ์สาธารณะ.....	268
จินตภาพสาธารณะ.....	270
ปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเมืองพักอาศัย.....	274
5 บทสรุป , ข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาด้านองค์ประกอบ ทางกายภาพของชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของเมือง พักอาศัย.....	278
บทสรุป.....	278
ข้อเสนอแนะและแนวทางในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของเมือง พักอาศัย.....	288
- ข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการด้านองค์ประกอบทาง กายภาพของชุมชน.....	288
- ข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการ ผังเมือง.....	315
รายการอ้างอิง.....	327
ภาคผนวก.....	331
ประวัติผู้เขียน.....	415

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 แสดงค่าน้ำหนักของตัวเกณฑ์ที่ใช้วัดระดับของความแข็งแรง.....	13
2.1 แสดงมาตรการที่ใช้เปรียบเทียบสิ่งที่ไม่สามารถจะทำการทดสอบได้จาก ตัวอย่างของ Sanfrancisco Urban Design Plan , Urban System Research and Engineering , Inc. และแนวคิดของ Lynch.....	41
3.1 แสดงจำนวนประชากรในเขตเมืองพัทยาเปรียบเทียบกับประชากรจังหวัด ชลบุรี พ.ศ.2521 - 2533.....	96
3.2 แสดงการเปลี่ยนแปลงประชากรเมืองพัทยา พ.ศ.2531 - 2533.....	98
3.3 แสดงจำนวนประชากรและนักท่องเที่ยวจากการคาดการณ์.....	101
3.4 แสดงการใช้ที่ดินเพื่อการศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา พ.ศ.2534.....	108
3.5 แสดงการกระจายรายได้ของครัวเรือนในชุมชนแออัดนาเกลือ.....	111
3.6 แสดงจำนวนร้อยละของวัตถุประสงค์และค่าใช้จ่ายในการเดินทางของ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามายังเมืองพัทยา.....	114
3.7 แสดงจำนวนคดีอาชญากรรมประเภทต่างๆ ในช่วงปี พ.ศ.2534เปรียบ เทียบกับปี พ.ศ.2537.....	116
3.8 แสดงจำนวนคดีความที่รัฐเป็นผู้เสียหาย (คดีความที่เกี่ยวข้องกับการค้า ประเวณีของเมืองพัทยาในปี พ.ศ.2537).....	117
3.9 แสดงลักษณะการใช้ที่ดินจำแนกตามประเภทของอาคารรายเขตสำรวจ.....	148
3.10 แสดงลักษณะอาคารและสภาพแวดล้อมในพื้นที่ศึกษา.....	154
4.1 แสดงแนวความคิดของการนำเสนอผลการวิเคราะห์ องค์ประกอบทาง กายภาพจากการรับรู้ของผู้ศึกษา , กลุ่มบุคคลท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว.....	185
4.2 แสดงภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน , ระดับ ชุมชนเมืองจากการรับรู้ของผู้ศึกษา.....	195
4.3 แสดงภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน , ระดับ ชุมชนเมืองจากการรับรู้ของผู้ศึกษา.....	204

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.4 แสดงระดับความแข็งแกร่งในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพ ในระดับ ชุมชนของเมืองพัทยาจากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น.....	225
4.5 แสดงระดับความแข็งแกร่งในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพ ในระดับ ย่าน (พัทยาเหนือ) จากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น.....	231
4.6 แสดงระดับความแข็งแกร่งในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพ ในระดับ ย่าน (พิทยากลาง) จากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น.....	237
4.7 แสดงระดับความแข็งแกร่งในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพ ในระดับ ย่าน (พิทยาใต้) จากการรับรู้ของกลุ่มบุคคลท้องถิ่น.....	245
4.8 แสดงจำนวนและความหนาแน่นของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ย่านต่างๆ โดย การคาดประมาณจากจำนวนรถ.....	248
6.1 แสดงจำนวนและโครงสร้างของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานแยกตามหมวดอายุ และเพศ.....	334
6.2 แสดงจำนวนประชากรและจำนวนอาคารภายในชุมชนเมืองพัทยาแยกตาม รายละเอียดสำรวจ.....	335
6.3 แสดงจำนวนและโครงสร้างของผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน แยกตามอาคาร พักอาศัย.....	336
6.4 แสดงจำนวนประชากรวัยแรงงาน (อายุ 11 ปีขึ้นไป) จำแนกตามอายุ และเพศ.....	338
6.5 แสดงรายรับประเภทต่างๆตามเทศบัญญัติ ประจำปีงบประมาณ 2529 ถึง 2533 เทศบาลเมืองพัทยา.....	343
6.6 แสดงสัดส่วนของรายรับประเภทต่างๆตั้งแต่ปี 2525 ถึง 2533 เทศบาล เมืองพัทยา.....	343
6.7 แสดงรายจ่ายประเภทต่างๆตามเทศบัญญัติ ประจำปีงบประมาณ 2529 ถึง 2533 เทศบาลเมืองพัทยา.....	345

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6.8 แสดงสัดส่วนของรายจ่ายประเภทต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2525 ถึง 2533 เทศบาลเมืองพัทยา.....	345
6.9 แสดงจำนวนร้อยละของสถานประกอบการค้า , บริการแยกตามลักษณะการค้า.....	347
6.10 แสดงประเภทของสถานบริการ ที่มีความเกี่ยวข้องกับกิจการค้าและบริการ.....	351
6.11 แสดงกิจการค้า - บริการ ประเภทหาบเร่ , แผงลอยจากการสำรวจของผู้ศึกษา.....	352
6.12 เปรียบเทียบจำนวนนักเรียนในพื้นที่เมืองพัทยา.....	355
6.13 แสดงภูมิลำเนาของนักเรียนจำแนกตามระดับการศึกษาปี พ.ศ.2534.....	356
6.14 แสดงสัดส่วนของนักเรียนต่อห้องเรียนและสัดส่วนของนักเรียนต่อครูจำแนกตามระดับการศึกษา.....	357
6.15 แสดงสถิติอันดับโรคต่างๆของศูนย์บริการสาธารณสุข (ปีงบประมาณ 2533 - 2536).....	359
6.16 แสดงการประมาณการปริมาณขยะของเมืองพัทยา.....	362
6.17 แสดงสถิติความต้องการไฟฟ้าสูงสุดของสถานีไฟฟ้าย่อยบางละมุง.....	366
6.18 แสดงสถิติปริมาณการผลิตและปริมาณการจำหน่ายน้ำประปาของการประปาพัทยา - นาเกลือเดือนกรกฎาคม พ.ศ.2534- เดือนมิถุนายน พ.ศ.2535.....	368
6.19 แสดงสถิติปริมาณการผลิตและปริมาณการจำหน่ายน้ำประปาของการประปาพัทยา - นาเกลือ.....	369
6.20 แสดงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการชาวไทยเกี่ยวกับภาพลักษณ์และสิ่งดึงดูดใจของเมืองพัทยา.....	413
6.21 แสดงความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ เกี่ยวกับภาพลักษณ์และสิ่งดึงดูดใจของเมืองพัทยา.....	413

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
6.22 แสดงจำนวนครั้งในการเดินทางท่องเที่ยว, จำนวนร้อยละด้านพฤติกรรม ในการเดินทางท่องเที่ยวยังเมืองพัทยาและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการเดินทาง เข้ามาท่องเที่ยวยังเมืองพัทยา.....	414

สารบัญแผนที่

แผนที่	หน้า
1.1 แสดงพื้นที่ศึกษา.....	18
2.1 แสดงโครงการคมนาคมและขนส่งท้ายกฎกระทรวง ฉบับที่ 61 (ปีพ.ศ. 2531).....	73
2.2 แสดงแผนที่ท้ายประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2535)เรื่องกำหนดให้ท้องที่เขตเมืองพัทยาเป็นเขตควบคุมมลพิษ...77	77
2.3 แสดงองค์ประกอบและแนวทางในการพัฒนาเมืองนิช (NICE).....	82
3.1 แสดงแผนที่ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา ปีพ.ศ. 2521.....	94
3.2 แสดงสภาพทางภูมิศาสตร์ของเมืองพัทยา.....	119
3.3 แสดงลักษณะภูมิประเทศของเมืองพัทยา.....	120
3.4 แสดงแนวทางไหลของน้ำและพื้นที่รับน้ำ.....	121
3.5 แสดงลักษณะทางธรณีวิทยาบริเวณพื้นที่ทะเลชายหาดพัทยา.....	123
3.6 แสดงการหักเหของคลื่น.....	126
3.7 แสดงทิศทางและกระแสน้ำขึ้น - น้ำลง.....	127
3.8 แสดงทิศทางการไหลของน้ำ (ช่วงกระแสน้ำขึ้น - ลง).....	129
3.9 แสดงลักษณะพืชพรรณ.....	131
3.10 แสดงสถานะสภาพแวดล้อมและคุณภาพน้ำ.....	133
3.11 แสดงจุดปล่อยน้ำเสียจากแหล่งชุมชนพัทยาใต้ด้านชายหาด.....	135
3.12 แสดงเขตทางและปริมาณการจราจรในชั่วโมงเร่งด่วน (แปลงค่าหน่วย เป็น P.C.U.).....	137
3.13 แสดงระบบถนนในปัจจุบัน.....	138
3.14 แสดงแนวทางหลวงพิเศษสาย 36 (กรุงเทพ - พัทยา).....	144
3.15 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินของเมืองพัทยา พ.ศ.2525.....	150
3.16 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินและการขยายตัวของชุมชนเมืองพัทยา พ.ศ. 2538.....	151

สารบัญแนที่ (ต่อ)

แนที่	หน้า
3.17 บริเวณที่มีการกำหนดสถานที่จอดรถ.....	169
4.1 แสดงพื้นที่ศึกษา.....	179
4.2 แสดงภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนจากการรับรู้ ของผู้ศึกษา.....	194
4.3 แสดงภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนจากการรับรู้ ของผู้ศึกษา.....	203
4.4 แสดงภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พัทยา เหนือ) จากการรับรู้ของผู้ศึกษา.....	207
4.5 แสดงภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พัทยา เหนือ) จากการรับรู้ของผู้ศึกษา.....	209
4.6 แสดงภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พัทยา กลาง) จากการรับรู้ของผู้ศึกษา.....	212
4.7 แสดงภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พัทยา กลาง) จากการรับรู้ของผู้ศึกษา.....	214
4.8 แสดงภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พัทยา ใต้) จากการรับรู้ของผู้ศึกษา.....	216
4.9 แสดงภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พัทยา ใต้) จากการรับรู้ของผู้ศึกษา.....	219
4.10 จุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน จากการรับรู้ของบุคคล ท้องถิ่น.....	222
4.11 ปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชน จากการรับรู้ของบุคคล ท้องถิ่น.....	224
4.12 จุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พัทยาเหนือ)จากการ รับรู้ของบุคคลท้องถิ่น.....	228

สารบัญแผนที่ (ต่อ)

แผนที่	หน้า
4.13 ปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พืทยาเหนือ)จากการ รับรู้ของบุคคลท้องถิ่น.....	230
4.14 จุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พืทยากลาง) จากการ รับรู้ของบุคคลท้องถิ่น.....	234
4.15 ปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พืทยากลาง) จากการ รับรู้ของบุคคลท้องถิ่น.....	236
4.16 จุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พืทยาใต้)จากการรับรู้ ของบุคคลท้องถิ่น.....	241
4.17 ปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พืทยาใต้)จากการรับรู้ ของบุคคลท้องถิ่น.....	244
4.18 แสดงภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนจากการรับรู้ ของนักท่องเที่ยว.....	250
4.19 แสดงภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนจากการรับรู้ ของนักท่องเที่ยว.....	252
4.20 แสดงภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พืทยา เหนือ) จากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว.....	255
4.21 แสดงภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พืทยา เหนือ) จากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว.....	257
4.22 แสดงภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พืทยา กลาง) จากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว.....	260
4.23 แสดงภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พืทยา กลาง) จากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว.....	262
4.24 แสดงภาพรวมจุดเด่นด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พืทยา ใต้) จากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว.....	264

สารบัญแนที่ (ต่อ)

แนที่	หน้า
4.25 แสดงภาพรวมปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพในระดับย่าน (พทยา ใต้) จากการรับรู้ของนักท่องเที่ยว.....	267
4.26 แสดงจินตภาพสาธารณะ.....	273
5.1 แสดงข้อเสนอแนะ,แนวทางในการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของเมืองพทยา....	289
5.2 แสดงข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการย่านพทยากลาง.....	299
5.3 แสดงข้อเสนอแนะ,แนวทางในการจัดการองค์ประกอบทางกายภาพประเภท ทางเข้า.....	308
6.1 แสดงประเภทของกิจการค้าและบริการของเมืองพทยา ในปี พ.ศ.2530 แยกตามเขตสำรวจ.....	349
6.2 แสดงตำแหน่งที่ตั้งตู้ไปรษณีย์และบริเวณสถานที่ทำการไปรษณีย์.....	361
6.3 แสดงตำแหน่งภาชนะรองรับขยะมูลฝอย,พื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยของชุมชน ในปัจจุบัน.....	363
6.4 แสดงแหล่งน้ำดิบของการประปาพทยา - นาเกลือ.....	370
6.5 แสดงระบบบำบัดน้ำเสียและระบบระบายน้ำฝนของเมืองพทยาในปัจจุบัน..	
6.6 แสดงสภาพทรัพยากรบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	381

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิ	หน้า
1.1 แสดงโครงสร้างของวิทยานิพนธ์.....	19
2.1 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบด้านต่าง ๆ ของชุมชนเมืองและองค์ประกอบย่อยอื่น ๆ.....	30
3.1 แสดงค่าความสูงและช่วงคลื่นบริเวณชายทะเลพัทยา.....	125
3.2 แสดงค่าความสูงของคลื่น.....	125
3.3 แสดงคุณภาพน้ำทะเลบริเวณแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันออก.....	134
4.1 แสดงระบบมโนทัศน์ในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพ.....	182
4.2 แสดงการประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงจุดเด่น ด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (ทางเข้า) ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง.....	188
4.3 แสดงการประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงจุดเด่น ด้านองค์ประกอบทางกายภาพ(เส้นทาง) ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง.....	189
4.4 แสดงการประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงจุดเด่น ด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (เส้นขอบ) ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง.....	190
4.5 แสดงการประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงจุดเด่น ด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (ที่รวมกิจกรรม) ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง.....	191
4.6 แสดงการประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงจุดเด่น ด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (ย่าน) ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง.....	192
4.7 แสดงการประเมินความสัมพันธ์, การเชื่อมโยงจุดเด่น ด้านองค์ประกอบทางกายภาพ (จุดหมายตา) ของชุมชนและสาเหตุ, ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับชุมชนเมือง.....	193

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

แผนภูมิ	หน้า
4.8 แสดงการประเมินความสัมพันธ์ , การเชื่อมโยงปัญหา ด้านองค์ประกอบทาง กายภาพ (ทางเข้า)ของชุมชนและสาเหตุ,ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับ ชุมชนเมือง.....	197
4.9 แสดงการประเมินความสัมพันธ์ , การเชื่อมโยงปัญหา ด้านองค์ประกอบทาง กายภาพ (เส้นทาง)ของชุมชนและสาเหตุ,ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับ ชุมชนเมือง.....	198
4.10 แสดงการประเมินความสัมพันธ์ , การเชื่อมโยงปัญหา ด้านองค์ประกอบทาง กายภาพ(เส้นขอบ)ของชุมชนและสาเหตุ,ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับ ชุมชนเมือง.....	199
4.11 แสดงการประเมินความสัมพันธ์ , การเชื่อมโยงปัญหา ด้านองค์ประกอบทาง กายภาพ (ที่รวมกิจกรรม) ของชุมชนและสาเหตุ , ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่าน และระดับชุมชนเมือง.....	200
4.12 แสดงการประเมินความสัมพันธ์ , การเชื่อมโยงปัญหา ด้านองค์ประกอบทาง กายภาพ (ย่าน) ของชุมชนและสาเหตุ , ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและระดับ ชุมชนเมือง.....	201
4.13 แสดงการประเมินความสัมพันธ์ , การเชื่อมโยงปัญหา ด้านองค์ประกอบทาง กายภาพ (จุดหมายตา) ของชุมชนและสาเหตุ ,ปัจจัยสนับสนุนในระดับย่านและ ระดับชุมชนเมือง.....	202
4.14 แสดงค่าความแข็งแกร่งในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพโดยรวม ในระดับ ชุมชนจากกลุ่มบุคคลท้องถิ่น.....	226
4.15 แสดงค่าความแข็งแกร่งในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพโดยรวม ในระดับ ย่านพักอาศัยเนื่องจากกลุ่มบุคคลท้องถิ่น.....	232
4.16 แสดงค่าความแข็งแกร่งในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพโดยรวม ในระดับ ย่านพักอาศัยกลางจากกลุ่มบุคคลท้องถิ่น.....	238

สารบัญแผนภูมิ (ต่อ)

แผนภูมิ	หน้า
4.17 แสดงค่าความแจ่มชัดในการรับรู้องค์ประกอบทางกายภาพโดยรวม ในระดับ ย่านพัทยาได้จากกลุ่มบุคคลท้องถิ่น.....	246
6.1 แสดงการเปรียบเทียบประชากรในเขตเมืองพัทยากับประชากรในเขตจังหวัด ชลบุรี ช่วงปี พ.ศ.2521 - พ.ศ.2533.....	333
6.2 แสดงส่วนประกอบของประชากรในวัยแรงงาน.....	337
6.3 แสดงรายรับประเภทต่างๆของเมืองพัทยาจังหวัดชลบุรี.....	344
6.4 แสดงรายจ่ายประเภทต่างๆของเมืองพัทยาจังหวัดชลบุรี.....	346
6.5 แสดงปริมาณการผลิต , จำหน่ายและจำนวนผู้ใช้น้ำประปาในช่วงปี พ.ศ.2524 ถึงพ.ศ.2535.....	371

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
2.1 แสดงองค์ประกอบของชุมชนเมือง.....	27
2.2 แสดงองค์ประกอบที่เป็นภาพพจน์ของเมือง.....	28
2.3 แสดงรูปร่างของเมือง.....	46
2.4 แสดงความละเอียดและผิวสัมผัส.....	50
2.5 แสดงสิ่งที่เป็นองค์ประกอบทางกายภาพของเมืองสำหรับทำ VISUAL SURVEY.....	51
2.6 แสดงสิ่งที่เป็นรายละเอียดและบริเวณที่มีปัญหา.....	60
4.1 แสดงมาตรฐานที่เหมาะสม สำหรับการขยายตัวของชุมชนและระยะ ในการรับรู้ของบุคคล.....	180
4.2 แสดงเอกลักษณ์สาธารณะจากการประมวลผลการวิเคราะห์.....	269
4.3 แสดงปัญหาด้านองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนเมืองพื้ทจาก การประมวลผลการวิเคราะห์.....	277
5.1 แสดงข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการองค์ประกอบทางกายภาพ ประเภททางเข้า.....	309
5.2 แสดงข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการองค์ประกอบทางกายภาพ ประเภทเส้นทาง.....	310
5.3 แสดงข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการองค์ประกอบทางกายภาพ ประเภทเส้นขอบ.....	311
5.4 แสดงข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการองค์ประกอบทางกายภาพ ประเภทศูนย์ชุมชน.....	312
5.5 แสดงข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการองค์ประกอบทางกายภาพ ประเภทย่าน.....	313
5.6 แสดงข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการองค์ประกอบทางกายภาพ ประเภทจุดหมายตาในระยะใกล้และจุดหมายตาในระยะไกล.....	314
6.1 แสดงสภาพภูมิอากาศ.....	379